

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 005360 16 Uvp
Banja Luka, 14.3.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Edine Čupeljić kao predsjednika vijeća, Smiljane Mrše i Strahinje Ćurkovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje Mire Mačkić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi C. Đ. iz B.,(u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj ... od 10.9.2015. godine, tuženog Zavoda, u predmetu ostvarivanja prava na penzijsko i invalidsko osiguranje po osnovu nezaposlenosti, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 005360 15 U od 2.6.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj 14.3.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava presuda Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 005360 15 U od 2.6.2016. godine se ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Pobijanom presudom uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni akt tuženog, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena na rješenje Filijale tuženog B. broj ... od 1.7.2015. godine. Navedenim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužiteljice za priznavanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje do sticanja uslova za starosnu penziju uz obrazloženje tog akta da tužiteljici do navršanja 65 godina života, od dana podnošenja zahtjeva za ostvarivanje navedenog prava 10.2.2015. godine, nedostaje 8 mjeseci i 22 dana, odnosno da će prije navršiti godine života koje su osnov za brisanje sa evidencije nezaposlenih po osnovu člana 54. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni glasnik RS“ broj 30/10 u daljem tekstu: Zakon o pravima), nego što bi u smislu člana 37. Zakona o pravima ispunila uslov za sticanje prava na starosnu penziju.

Uvažanje tužbe i poništenje osporenog akta sud je obrazložio razlozima da tuženi organ nije utvrdio postojanje procesnih uslova za postupanje po zahtjevu tužiteljice, jer da prema stavu 2. člana 37. Zakona o pravima proizlazi da se pravo iz člana 37. stav 1. Zakona o pravima ostvaruje kod nadležnog Fonda, a da je to Fond z penzijsko i invalidsko osiguranje RS. U tom smislu da se tuženi trebao oglasiti nenadležnim u smislu člana 23. Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. glasnik RS“ broj 13/02, 87/07 i 50/10 u daljem tekstu: ZOUP) pa da nije postupio u smislu člana 54. stav 3 ZOUP, jer da je na osnovu odredbe stava 4. tog člana trebao dostaviti zahtjev tužiteljice sa cjelokupnom dokumentacijom Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje R S, Filijala B. (Fond PIO), kao nadležnom organu za provođenje postupka po tom zahtjevu. Ostale prigovore tužiteljice sud nije cijenio, smatrajući

da će isti biti predmetom ocjene u upravnom postupku provedenom od strane Fonda PIO, Filijala B..

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tuženi pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. Ističe da je prvostepeno rješenje donijeto na osnovu člana 37. Zakona o pravima, kojim je propisano da pored prava iz člana 36. stav 1. istog zakona, nezaposlenom licu iz člana 4. tog zakona pripada pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju do 3 godine ukoliko sa tim stažom osiguranja ispunjava uslov za starosnu penziju; da se članom 4. Zakona o pravima, nezaposlenim licem smatra lice koje je prijavljeno na evidenciju nezaposlenih lica kod tuženog, starosti od 15 do 65 godina života, pa da je jasno da sa navršenjem 65 godina života nezaposleno lice briše sa evidencije nezaposlenih lica u smislu člana 54. stav 1. tačka d) Zakona o pravima. Zbog navedenog predložio je da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači.

Tužiteljica nije dala odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i ovog upravnog spora na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Odredbama člana 36. i 37. stav 1. Zakona o pravima, propisana su prava nezaposlenih lica. Između ostalih prava nezaposlenom licu pripada pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju do tri godine ukoliko sa tim stažom osiguranja ispunjava uslov za starosnu penziju.

Među strankama u ovom predmetu nije sporno da tužiteljica ima ukupno 12 godina i 11 mjeseci staža osiguranja pa da joj za ostvarivanje prava na starosnu penziju sa navršenih 65 godina života nedostaje još 2 godine i 1 mjesec, što proizlazi iz odredbe člana 41. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske („Sl. glasnik RS“ broj 134/11).

Iz navedenih odredaba člana 36. i 37. stav 1. Zakona o pravima proizlazi da o zahtjevu nezaposlenog lica za priznavanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju do tri godine ukoliko sa tim stažom osiguranja ispunjava uslove za starosnu penziju odlučuje prvostepeni organ tuženog, a stavom 2. člana 37. Zakona o pravima je propisano da se ta prava ostvaruju kod nadležnog Fonda u skladu sa zakonom .

Međutim, pogrešno sud zaključuje da o ispunjavanju uslova za ostvarivanje traženog prava odlučuje Fond PIO, odnosno mjesno nadležna Filijala, jer odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nije propisana nadležnost tog organa da odlučuje o zahtjevu nezaposlenog lica za utvrđivanje uslova za priznavanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju do tri godine ukoliko sa tim stažom osiguranja ispunjava uslov za starosnu penziju. Fond PIO jeste nadležan da odlučuje o ostvarivanju prava na starosnu penziju i utvrđivanju ispunjenja uslova za starosnu penziju na osnovu podataka o ostvarenom stažu osiguranja odnosno penzijskom stažu prema svojoj matičnoj evidenciji te (kao u konkretnom slučaju) na osnovu pravosnažnog rješenja tuženog odnosno njegovog prvostepenog organa za ispunjavanje uslova nezaposlenog lica za priznavanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje do tri godine ukoliko sa tim stažom osiguranja ispunjava uslove za starosnu penziju. Otuda je pogrešan stav nižestepenog suda da je tuženi organ

nenadležan da odlučuje o zahtjevu za ostvarivanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje po osnovu nezaposlenosti.

Zbog pogrešnog stava suda u pobijanoj presudi izostali su odgovori na pravno relevantne navode tužbe pa je ostvaren razlog povrede iz člana 35. stav 2. ZUS zbog čega se zahtjev tuženog uvažava i pobijana presuda ukida na osnovu člana 40. ZUS, i predmet vraća na ponovni postupak i odlučivanje radi ispitivanja osnovanosti tužbenih prigovora u pogledu pravilne primjene odredbe člana 37. stav 1. Zakona o pravima, uz napomenu da je o primjeni navedene odredbe ovaj (Vrhovni sud), zauzeo pravni stav u presudi broj 11 0 U 012638 14 Uvp od 01.06.2016. godine.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić